

Set i Malmö:

SUCKSDORFFS INDIEN

EN DJUNGELSAGA. Prod.: Filmproduktion Arne Sucksdorff AB 1957. Manus., Instr. og Foto: Arne Sucksdorff (Technicolor — Agascope). Musik: Ravi Shankar. Instruktørass.: Graeme Ferguson. Lyd: Nils Rehn. Prod.ass.: Nils G. Örn og Ake Bäcklund. Speaker: Gunnar Sjöberg. Øvrige medarbejdere: M. M. Sharma, Hans Olsson, Astrid Bergman-Sucksdorff, Arvind Shah.

Det er simpelthen det smukkeste der er set på et filmværk. Man mindes ikke at have stået over for en mere virtuos beherskelse af billedet, hverken det sort-hvide eller det farvede. Men smukkest ikke blot i den uventede betydning: kønnet at se på. I ånd og tanke som i den ydre dragt er *Arne Sucksdorffs* nyeste film „En Djungelsaga“ et tindrende lykkeligt værk. Den lyriske betagelse, der er et så vigtigt element i hans naturfilm fra de hjemlige himmelstrøg, har han naturligvis bragt med sig til det fjerne Østen. Men betagelsen er blevet fortættet i en lysalighed endnu større end den vi mødte i Kashmir-filmene „Vinden og Floden“, den af kortfilmene som „En Djungelsaga“ i emne og holdning er nærmest beslægtet med. I motiv og handling knytter den nye film sig tæt til de „svenske“ Sucksdorff-film, først og fremmest til „Det store Eventyr“. Også Indien-filmene kredser omkring det moralsk-filosofiske erkendelsesproblem, som alle de korte film lige fra debuten „En Sommarsaga“ belyser fra forskellige sider: den absolutte harmonis muligheder (eller umulighed) i en verden, hvis vilkår det er at være spaltet i modsætninger, der bekriger, men også forudsætter hinanden. I kortfilmene har Sucksdorff realiseret mulighederne først og fremmest i de brillante indfølelse skildringer af dyrenes liv. I „Det store Eventyr“ smeltere han natur og menneske sammen i børnenes kortvarige sammensværgelse med odderungen. I den nye film er akcenten endelig flyttet helt — eller næsten helt — over på mennesket. Også den kontrasterer menneskeverdenen, her den indiske landsby, med den truende amoralske natur, her junglen, men det er menneskene, ikke naturen der er filmens egentlige emne.

„En Djungelsaga“ er optaget under Sucksdorffs to-årige ophold hos Muria-stammen i Bastar-distriktet i det sydøstlige Centralindien. Filmens historie er denne: En landsby hjemsesøges af en leopard, som er en trusel både mod mennesker og husdyr. Under en vagt mod det farlige rovdyr dræber en af de unge jægere, Ginju, en tiger. Drabet efterfølges af nye angreb fra den mystiske leopard, og landsbyens ældste frygter, at tigerens død har vakt gudernes vrede. For at ikke årets rishast skal gå tabt som straf, bliver Ginju og hans familie — i en pragtfuldt gengivet ritual dans — udstødt af landsbyens fællesskab. Men leoparden angriber stadig det lille samfund. Til sidst samler beboerne sig til den afgørende jagt, som Ginju ikke kan deltage i. Men trods deres store antal har jægerne ikke heldet med sig. Leoparden undslipper, og det bliver sluttelig alligevel Ginju, der udkæmper den endelige kamp med den — med sit eget liv som pris.

Denne Muria-dreng har en ret stor rolle i „En Djungelsaga“.

Man vil se, at historien er Indiefilmens variation af eksistenskampmotivet i „Morgengry“, „Bjørnejagten“, „En kluden Værd“ m. fl. film. Den er fortalt på baggrund af en dvælende poesifyldt skildring af den indiske stammes daglige liv, sat på lærredet som mættet, oplevet eksistens, uden ethvert nævenyttigt forsøg på etnografisk eller folkloristisk fortolkning eller forklaring. Der er langt fra junglesagen til den trivielle globetrotter-rejsefilm. Filmen har tre dokumentariske højdepunkter: presentationen af miljøet i en indledende skildring af landsbyens markedsplass, gengivelsen af livet i byens ungdomshus, Ghotul, hvor de unge ugifte lever sammen i fuld frihed for indgåelsen af absolut monogame ægteskaber, samt den ovenfor omtalte uddrivelsesdans. Der er en ædel højhed over disse sekvenser, som kalder på mindet om de bedste afsnit i *Basil Wrights* klassiske og beslægtede „Song of Ceylon“. Og selv om Sucksdorff naturligvis ikke kan gøre det brede billedformat smukt i sig selv — „En Djungelsaga“ er optaget i Agascope, Cinemascope's svenske parallel — så bemærker man sig, at han har formået (som den første) både at skabe fylde og intimitet indenfor den aflange billedramme og at give rækken af de ellers så uhandelige bredbilleder rytmisk spændstighed i en langsom, men økonomisk og følgerigtig klipping.

Som helhed holder „En Djungelsaga“ desværre ikke højdepunkternes storladne mål, først og fremmest fordi den lider af den brist, som også var åbenbar i „Det store Eventyr“: Det er heller ikke denne gang helt lykkedes Sucksdorff at sammensmelte det poetisk-dokumentariske med det dramatiske. Etaperner i filmens drama er ikke bragt på lærredet, så at tilskueren fornemmer dets nødvendighed. Det dramatiske forekommer ikke dramatisk nok til at bære filmens ide. Handlingens klimaks, den sidste massejagt på leoparden, burde naturligvis også have været den poetiske kulmination. Det er den ikke, og „En Djungelsaga“ toner derfor mattere ud, end den egentlig fortjener det. Dens dokumentarisk-poetiske kvaliteter sikrer Sucksdorff den plads på filmens Olymp, som han så længe har aspireret til, pladsen ved siden af *Robert Flaherty*. Om han også evner at erobre sig en tilsvarende plads blandt de dramatiske kolleger står altså hen. Endnu. *Werner Pedersen.*